

>> Portada del número 1 de Cavall Fort (1961).

Un cavall vigorós

El naixement d'una revista molt influent

JOAN MANUEL SOLDEVILLA > TEXT

Cavall Fort és considerada la publicació de referència de les revistes juvenils fetes en català. La seva presència ha estat ininterrompuda des de l'any 1961, i la seva aportació en el camp dels tebeos és essencial: no només va crear personatges de gran ressò social —Jep i Fidel, Pere Vidal, Ot el bruixot—, sinó que va ser la plataforma d'introducció a casa nostra de la historieta franco-belga, amb sèries com *La patrulla dels Castors*, *Jan i Trencapins*, *Els barrufets* i *Gil Pupil·la*.

Diversos van ser els factors que van permetre l'aparició d'una revista d'aquestes característiques en ple franquisme, però va ser decisiva la irrupció d'una jove generació d'escriptors, dibuixants i pedagogs que veien la necessitat de crear una publicació que lluités per la preservació i difusió de la llengua catalana. Malgrat això, aque-

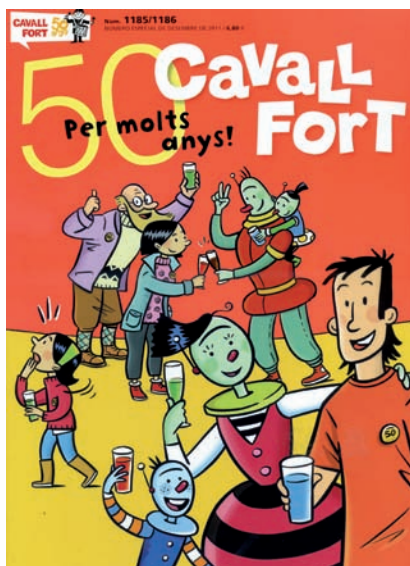
ta circumstància encara feia inviable l'aparició d'un producte que, de fet, era quelcom tan intolerable com un tebeo en català.

En aquesta conjuntura irresoluble va resultar decisiva la intervenció dels bisbats de Vic, Solsona i —*primus inter pares*— Girona. Les tres diòcesis van ser les institucions que donaren cobertura legal a una revista que es presentava com a «publicació infantil editada pels Secretariats catequístics de Girona, Vic i Solsona (amb censura eclesiàstica)»; així, la revista publicava tebeos en català i quedava blindada davant dels censors del règim, en ser una publicació apostòlica on eren importants, sobretot en els primers anys, els textos de divulgació cristiana. És cert que l'Església era un dels pilars del franquisme, però no ho és menys que a inici dels seixanta l'Església catalana seguia una línia

>> Jan i Trencapins, els herois creats per Peyo, van aterrar a les pàgines de la revista l'any 1963.

Cavall Fort va crear personatges de gran ressò social —Jep i Fidel, Pere Vidal, Ot el bruixot—, i va introduir a casa nostra la historieta franco-belga

singular, on s'agermanaven catalanisme i progressisme, tot recollint els batecs que pocs anys després culminarien a tota l'Església amb el concili Vaticà II.

Cavall Fort inicià la seva llarga història sota l'aixopluc de l'església gironina, i es converteix aviat en un reflex dels aires de renovació i canvi que, lentament, transformaven la societat catalana.

Joan Manuel Soldevilla
és estudiós del còmic.

CARLES BECH: EL GEGANT DEL TBO

Nascut a la Bisbal d'Empordà (1914-1999), el nom de **Carles Bech** va unit a la història del *TBO*, ja que són milers els guions —més de 30.000— que va publicar en aquesta revista. Prolífic, versàtil, incansable i prou intel·ligent com per saber adaptar-se a les característiques gràfiques dels diversos dibuixants, va tenir el talent de saber crear sèries per a totes les èpoques en què va estar vinculat al *TBO*. Autor també de relats i de teatre, la seva tasca com a guionista va ser reconeguda amb el *Premio nacional de Literatura infantil y juvenil* (1974).

Encara que en els seus inicis va fer aportacions en el camp gràfic —*Don Salvio*—, ràpidament va abandonar aquest camp per esdevenir guionista d'algunes de les sèries més emblemàtiques de la revista, com *La família Ulises*, *Eustaquio Morcillón* o *Melitón Pérez*. Més endavant va ser capaç de crear sèries noves de notable èxit, com *Josechu el vasco*, *Altamiro de la Cueva* o *Casimiro Noteví*.

Un carrer a la Bisbal recorda la seva aportació llegendària al món de la historieta.

